



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 se sídlem Francouzská 808/19, Praha 2 rozhodl soudkyní JUDr. Otílií Hrehovou v právní věci žalobce : ██████████, nar. ██████████, bytem ██████████, zastoupený: Zuzanou Candigliota, advokátkou, se sídlem Burešova 6, Brno, proti žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 16, Praha 2, **o náhradu imateriální újmy způsobené nesprávným úředním postupem,**

t a k t o :

- I. Žaloba, aby žalovaná byla povinna zaplatiti žalobci částku 123.000,- Kč, **se z a m í t á .**
- II. Žalobce je povinen na nákladech řízení zaplatit žalované částku **600,- Kč** do 3 dnů od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhal po žalované zaplacení imateriální újmy v souvislosti s nesprávným úředním postupem žalované v řízení vedeném u **Obvodního soudu pro Prahu 8 pod č.j. 19 L 435/2016** a u podepsaného soudu pod č.j. **21 L 120/2016**. Uvedl k tomu, že dne 16. 2. 2016 byl bez svého souhlasu umístěn do Psychiatrické nemocnice Bohnice, Ústavní 91, 181 02 Praha 8. Na základě informace o nedobrovolném přijetí zahájil Obvodní soud pro Prahu 8 dne 16. 2. 2016 řízení o přípustnosti převzetí a dalšího držení v ústavu zdravotní péče. Dne 19. 2. 2016 Obvodní soud pro Prahu 8 vydal usnesení 19 L 435/2016, podle kterého došlo k převzetí žalobce do ústavu zdravotní péče ze zákonných důvodů. Proti výše zmíněnému usnesení podal dne 29. 2. 2016 žalobce prostřednictvím svého zástupce odvolání. Dne 29. 2. 2016 byl žalobce na žádost své rodiny převezen na Psychiatrickou kliniku 1. LF UK a VFN, Ke Karlovu 11, 128 01 Praha 2. Protože však nadále se svou hospitalizací nesouhlasil a odmítl podepsat informovaný souhlas, oznámila

psychiatrická klinika v tentýž den tuto informaci Obvodnímu soudu pro Prahu 2. Dne 1. 3. 2016 reagoval Obvodní soud pro Prahu 2 dopisem na výše uvedenou informaci tak, že je již zahájeno řízení u Obvodního soudu pro Prahu 8 a nové řízení zahajovat nebude. Tento dokument nebyl žalobci doručen. Dne 2. 3. 2016 vydal Obvodní soud pro Prahu 8 usnesení, spis. zn. 19 L 435/2016, kterým zastavil řízení o vyslovení přípustnosti dalšího držení v ústavu zdravotní péče, z důvodu, že byl žalobce údajně propuštěn z psychiatrické nemocnice dne 29. 2. 2016. Dne 23. 5. 2016 byl žalobce z psychiatrické kliniky propuštěn. Dne 19. 7. 2016 uplatnil žalobce u žalované nárok na náhradu imateriální újmy z důvodu, že byl minimálně po dobu od 2. 3. 2016 do 23. 5. 2016 zbaven osobní svobody v rozporu se zákonem, do dnešního dne se však žalovaná k nároku nevyjádřila. Žalobce odkázal na ust. § 66 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních (dále jen „zzř“), dle něhož je v řízení o vyslovení přípustnosti převzetí a dalšího držení v ústavu zdravotní péče místně příslušný soud, v jehož obvodu je zdravotní ústav, ve kterém je člověk umístěn. A ust. § 76 zzř, dle něhož soud zahájí řízení o vyslovení přípustnosti převzetí a dalším držení ve zdravotním ústavu, ledaže převzetí a držení nařídil soud v jiném řízení. Podle zákonné úpravy je tedy povinností soudu zahájit řízení, a to ihned potom, co mu je doručeno oznámení o převzetí člověka bez souhlasu, nebo kdykoliv, kdy se dozví, že je člověk proti své vůli hospitalizován. Žalobce uplatňuje nárok na náhradu škody, která mu vznikla v souvislosti s rozhodnutím Obvodního soudu pro Prahu 8 o zastavení řízení, resp. v souvislosti s nesprávným úředním postupem Obvodního soudu pro Prahu 2, který nezahájil nové detenční řízení. Žalobce se tedy dostal do situace, kdy mu byla po dobu minimálně 82 dnů (tedy od 2. 3. 2016 do 23. 5. 2016) odepřena ochrana před svévolným zásahem do práva na osobní svobodu a tělesnou a duševní integritu, případně jiných práv, ze strany soudů. Detence ve zdravotnickém zařízení je zbavením osobní svobody ve smyslu článku 8 Listiny základních práv a svobod (dále jen „LZPS“), článku 5 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „EÚLP“) a článku 14 Úmluvy OSN pro práva osob se zdravotním postižením (dále jen „CRPD“). Osobní svoboda je jedním z nejdůležitějších hodnot v demokratické společnosti, proto jí všechny tyto lidskoprávní instrumenty přikládají mimořádný význam. Nikdo nemůže být zbaven osobní svobody, s výjimkou případů taxativně vyjmenovaných zákonem, při naplnění zákonných podmínek (srov. čl. 8 odst. 2 LZPS, čl. 5 odst. 1 písm. e) EÚLP). Jednou z nejdůležitějších podmínek je dodržení postupu předepsaného zákonem. Podle judikatury Evropského soudu pro lidská práva, termín „v souladu s řízením stanoveným zákonem“ odkazuje jak na postup dle domácího právního řádu, tak i na to, že samotné toto řízení musí být v souladu s ustanoveními Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod. Přitom nejdůležitějším kritériem je, že toto řízení, resp. rozhodování v něm nemůže být arbitrární. (Viz rozsudek ESLP *Winterwerp proti Nizozemí*, ze dne 24 října 1979, stížnost č. 6301/73, odst. 39.) V případě, že je člověk umístěn ve zdravotnickém zařízení bez svého souhlasu, dostává se do faktické moci tohoto zdravotnického zařízení, musí se podrobit jeho režimu, je kromě osobní svobody zasaženo do množství jeho dalších práv, zejména do práva na soukromí, práva na majetek a práva rozhodovat o svém zdraví, resp. práva na tělesnou a duševní integritu. Soud jako nezávislý orgán poskytující jedinou ochranu před arbitrární detencí pak musí postupovat efektivně a s co nejvyšším důrazem na zachování základních práv pacienta. Proto detenční řízení patří mezi tzv. nesporná řízení, kdy soud má povinnost činit úkony pro ochranu člověka i bez návrhu, včetně možnosti provádět vlastní šetření skutečné situace člověka. Žalobce se domnívá, že Obvodní soud pro Prahu 8 a Obvodní soud pro Prahu 2 zasáhly do jeho práva na osobní svobodu a práva na spravedlivé řízení tím, že mu neposkytly ochranu dle zákona o zvláštních řízeních soudních a dostaly ho do situace, kdy byl držen ve zdravotnickém zařízení bez svého souhlasu a bez rozhodnutí soudu. Podle názoru žalobce měl Obvodní soud pro Prahu 8 pokračovat v detenčním řízení, nebo alespoň zaslat informaci o zastavení řízení psychiatrické

klinice a Obvodnímu soudu pro Prahu 2. Případně měl Obvodní soud pro Prahu 2 zahájit nové detenční řízení. Oba soudy tedy měly dostatek pravomocí, aby ochranu práv žalobce zajistily, naopak, jejich liknavost způsobila, že byl nezákonně zbaven osobní svobody po dobu až 82 dnů. Česká právní úprava ani judikatura neobsahují vodítko pro určení rozsahu náhrady imateriální újmy v případě nezákonného držení v ústavu zdravotní péče. Jelikož byl žalobce vystaven obdobnému zásahu, k jakému dochází při nezákonné vazbě, tedy zejména ke zbavení osobní svobody, lze analogicky použít judikaturu týkající se právě nezákonné vazby. Výše náhrady škody za imateriální újmu je pak Nejvyšším soudem stanovena v rozmezí 500,- Kč až 1.500,- Kč za jeden den trvání vazby. (Viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 11. 1. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2357/2010) Jelikož byl žalobce kromě zbavení osobní svobody také podroben léčbě psychofarmaky proti své vůli a vzhledem ke specifické situaci žalobce jako člena zvláště ohrožené skupiny lidí s duševním onemocněním, žalobce navrhuje, aby výše odškodnění byla na horní hranici, čili 1.500,- Kč za den. Žalobce tedy požaduje zaplacení **částky 123.000 Kč jako přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu.**

Žalovaná se žalobou nesoehlasila. Učinila nespornou skutečnost, že u ní žalobce dne 19. 7. 2016 (žádostí ze dne 19. 7. 2016) uplatnil z důvodů v žalobě popsáných nárok na přiměřené zadostiučinění ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb., v celkové výši 123.000,- Kč. K projednání žádosti žalobce došlo dne 27. 6. 2017. Žalovaná došla k závěru, že v daném případě nedošlo jak k vydání nezákonného rozhodnutí ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb., tak ani k nesprávnému úřednímu postupu ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb., neboť bylo v konečném důsledku konstatováno, že byl žalobce převzat do Psychiatrické nemocnice v souladu se zákonnými důvody. Odkázala na průběh posuzovaných řízení a konstatovala, že v daném případě **nelze dle názoru žalované shledat existenci odpovědnostního titulu.** Na základě výše uvedeného došla žalovaná v rámci předběžného projednání žádosti žalobce k závěru, že nedošlo ani jak k vydání nezákonného rozhodnutí ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb., tak ani k nesprávnému úřednímu postupu ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb., neboť bylo v konečném důsledku konstatováno, že byl žalobce převzat do Psychiatrické nemocnice **v souladu se zákonnými důvody.** Nelze v daném případě shledat existenci odpovědnostního titulu. Z toho důvodu byla žádost žalobce v rámci předběžného projednání žádosti u žalované zamítnuta jako nedůvodná.

Žalobce uplatnil nárok na náhradu škody způsobené nesprávným rozhodnutím u žalované, podáním ze dne 19.7.2016 (čl. 21). Žalovaná svým stanoviskem ze dne 27.6.2017 žalobci sdělila, že nárok uspokojen nebude, neboť nedošlo jak k vydání nezákonného rozhodnutí ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb., tak ani k nesprávnému úřednímu postupu ve smyslu tohoto zákona, neboť bylo v konečném důsledku konstatováno, že byl žadatel převzat do psychiatrické nemocnice v souladu se zákonnými důvody a nelze v daném případě shledat existenci odpovědnostního titulu, žádost byla proto zamítnuta.

Provedeným dokazováním z listin soud zjistil :

Z usnesení Obvodního soudu pro Prahu 8 čj. 19L 435/2016-8 ze dne 19.2.2016 se podává výrok, že převzetí žalobce do zdravotního ústavu Psychiatrické nemocnice Bohnice, v Praze 8, Ústavní 91, dne **16.2.2016 je v souladu se zákonnými důvody** a tyto důvody trvají nadále.

Z usnesení Obvodního soudu pro Prahu 8 sp.zn. 19L 435/2016-3 ze dne 16.2.2016 na čl. 17 spisu se podává, že soud ve věci [REDAKCE] **zahajuje řízení** o vyslovení přípustnosti převzetí do zdravotního ústavu umístěného člověka žalobce, [REDAKCE] a opatrovníkem se pro toto řízení ustanovuje [REDAKCE].

Z oznámení (na čl. 9) psychiatrické kliniky adresovaného Obvodnímu soudu pro Prahu 2, ze dne 25.3.2016 se podává, že v návaznosti na oznámení ze dne 29.2.2016 VFN sděluje, že žalobce, který byl převzat bez písemného souhlasu k hospitalizaci z důvodů uvedených v ustanovení § 38 odst. 1. písm. b) zákona č. 372/2011 Sb. o zdravotních službách na uvedené pracoviště VFN, **byl propuštěn z ústavní péče.**

Z dokumentu (na čl. 10) - propouštěcí zprávy VFN v Praze ze dne 24.3.2016, že pacient byl přijat na psychiatrickou kliniku I. LFUK a VFN, **překladem z PN Bohnice**, kde byl hospitalizovaný pro psychotickou epizodu od 16 do 29. 2. 2016 s tím, že překlad iniciovala rodina pacienta, hospitalizace trvala od 29.2.2016 do 25.3.2016.

Z usnesení Obvodního soudu pro Prahu 8 č.j. 19L 435/2016-15 ze dne 2.3.2016, že se řízení ve věci žalobce o vyslovení přípustnosti dalšího držení ve zdravotním ústavu za účasti zdravotního ústavu Psychiatrické nemocnice v Bohnicích **zastavuje**. Důvodem zastavení je, že Psychiatrická nemocnice Bohnice v Praze 8, Ústavní 91 oznámila tomuto soudu, že umístěný člověk dne 29.2.2016 byl propuštěn a tím odpadl důvod, aby bylo v detenčním řízení umístěného člověka pokračováno a proto bylo řízení zastaveno.

Z výpovědi matky žalobce [redacted], bylo zjištěno, že žalobce v neděli, dne 14.2.2016, odešel z bytu, přitom si zapomněl doma doklady a mobilní telefon. Mysleli si, že se šel projít do [redacted], poté ale domů nedorazil. Zjišťovali kde je, druhý den zjistili na policii, že je v Psychiatrické léčebně v Bohnicích. On nikdy agresivní nebyl, to nevyplývá ani z lékařské zprávy, ani ze sdělení policie. Jak zjistili, nejevil známky agresivity. On sám má na to jen kusé vzpomínky. Zdůraznila, že krátce před tím se přistěhovali do Prahy, on Prahu moc neznal, dojížděl pouze do zaměstnání, a tak se ztratil. Je to introvertní člověk, ten den byla zima, on se pravděpodobně chtěl schovat v hotelu do vestibulu, neboť si sundal bundu, a když se vrátil na lavičku, kde bunda měla být, jí již nenalezl. Pokud jde o to, že měl pouze jednu botu, pak on se stýká s kamarádem, který praktikuje reiki a podle toho se člověk může uzemnit, když má pouze jednu botu, a to ho zklidní. Policie ho tedy odvezla na příjem do Bohnic. Nebyl agresivní, a to, že se omlouval, to bylo proto, že nechtěl nikomu dělat potíže, možná že se omlouval i jí, jako matce na dálku, neboť měl určité psychické problémy. Jako jeho důvěrník žádala o převoz syna do VFN. Měl v rukou nějaké obrázky, ano, neboť se zajímá o filozofii, o náboženství, zajímá se o to od svých dvanácti let, a kdo posoudí, zda nešlo o pseudofilozofii. Z ničeho nevyplývá, že by někoho ohrožoval. Stavěl se do pozice meditace, ano zřejmě se chtěl zklidnit. Nikdo mu nenabídl ani to, jestli nechce někomu zavolat, její číslo si pamatuje moc dobře. Mohli ho nechat vyspat a druhý den pustit. Že nebyl orientovaný v místě, pak není divu, neboť ho odvezli na pro něho neznámé místo, a tak ztratil orientaci. Nebyl vyslechnut pracovníkem soudu s odkazem na to, že spal. On spal, neboť měl v sobě hypnotika v kombinaci nepřipustné, toho sedmnáctého nekomunikoval ani s ní, jako matkou, byl přivázaný k posteli v místnosti trvalého dozoru vedle sesterny. Není divu, že pracovník soudu s ním komunikovat nedokázal, když ani ona sama ho nedokázala vzbudit. Soud poté rozhodl (devatenáctého) [redacted]

[redacted], jeho zástupce, ale až 22.2. Podali proti tomu odvolání, neboť v tom rozhodnutí byly protimluvy a nesrovnalosti a tentýž den byl pak převezen z Bohnic do VFN. Kdyby i hypoteticky mohl něco spáchat, pak se toto dalo odstranit jedním telefonátem, než pěti neuroleptiky. On byl po té hospitalizaci úplně vyřazen. Takže ho převezli do VFN, z toho odvolání nebylo nic, byl pak dál nedobrovolně držen v tom zařízení a nikdo za ním nešel ani ze soudu. Až zásahem paní Durajové z Ligy lidských práv, která tuto věc konsultovala s ošetřujícím lékařem a vysvětlovala, že není důvod ho již držet, pak byl propuštěn do ambulantní péče, kam pak dobrovolně docházel. Byla připravená na spolupráci v rámci domácí péče o syna, současně s probíhající lékařskou péčí a ví o doktoru Tomáši Příhodovi z Bohnic, kde lze praktikovat režim pětidenního zjišťování a pak zaujetí stanoviska, nebyla

však připravená na to, že syn bude vyřazen takto z provozu. Byla pro to řešení, aby ho neumísťovali do toho zařízení a nebyť zájmu rodiny o to, kde syn je a nekontaktovali-li by policii, pak by se možná ani tak brzo nedozvěděli, kde syn je. Tudiž přístup byl neadekvátní, ty podmínky na jeho držení nebyly splněny. To odvolání se nakonec neřešilo; neví, jestli je to správně ten postup, pak ale ten přístup ve VFN byl kvalitativně odlišný, než v Bohnicích. To co se událo devatenáctého v tom hotelu, jí sdělil [REDAKCE], který kontaktoval policii, a ta mu potvrdila, že nebyl agresivní a rovněž ty skutečnosti vyplývají i ze zprávy o příjmu, tedy, že nebyl nebezpečný, neměl sebevražedné sklony, nebyl nebezpečný pro sebe ani pro jiné. On sám si pamatuje pouze ten začátek, měl tzv. výmaz mozku, pak si začal věci uvědomovat, až když byl ve VFN. Rodina byla dohromady tady v Praze asi pět měsíců, poté, co se přistěhovali z [REDAKCE]. Syn byl zaměstnán v bance, jezdil pouze na [REDAKCE], takže zbytek Prahy neznal. Není lékařka, nicméně ví, že víc než dvě analgetika, hypnotika se dávat nemají, tu informaci si našla na internetu. V důsledku toho byl syn mimo sebe. Šlo o hypnotika Apaurin, Haloperidol, Rivotril.

Ze spisu Obvodního soudu pro Prahu 8 č.j. 19 L 435/2016 se podává oznámení vedoucího lékaře 16. 2. 2016 soudu, že žalobce byl bez souhlasu hospitalizován v tomto psychiatrickém zařízení a tentýž den bylo zahájeno řízení u OS pro Prahu 8 o vyslovení přípustnosti převzetí do zdravotnického ústavu, když toto vyrozumění bylo doručeno i příslušnému obvodnímu státnímu zastupitelství. Současně byl tímto usnesením žalobci ustanoven opatrovník [REDAKCE]. Dne 17. 2. 2016 pak byl vyrozuměn jeho opatrovník, že výslech žalobce se bude konat 18. 2. 2016, kdy se však opatrovník nedostavil, omluvil se. U tohoto výsledku pak byl slyšen lékař, který diagnostikoval psychotickou poruchu, a že tedy trvá důvod hospitalizace, když žalobce není schopen aktuálně výsledku. V tomto výsledku je úřední osobou ze soudu konstatováno, že s žalobcem nelze navázat žádný kontakt. Dne 19. 2. 2016 se konal jiný soudní rok, u něhož byl přítomen soudce Obvodního soudu pro Prahu 8, který konstatoval, že pacient je bez validního kontaktu. Na to bylo vydáno usnesení, že převzetí žalobce dne 16. 2. 2016 je v souladu se zákonnými důvody a že důvody trvají i nadále. Předmětné usnesení pak bylo doručeno opatrovníkovi žalobce [REDAKCE] a nemocnici, která byla vyzvána, aby obratem sdělila, zda je pacient omezen ve styku s vnějším světem. Poté nemocnice oznamuje soudu dne 29. 2. 2016, že žalobce byl propuštěn z psychiatrické nemocnice v Bohnicích. Dne 2. 3. 2016 pak bylo učiněno podání opatrovníka žalobce, aby bylo rozhodnuto o propuštění žalobce z psychiatrické nemocnice v Bohnicích a téhož dne podal i odvolání proti usnesení soudu o vyslovení přípustnosti převzetí do zdravotnického zařízení. Téhož dne bylo vyhotoveno usnesení soudu, že se řízení zastavuje z důvodu, že byl žalobce dne 29. 2. 2016 propuštěn. V poučení proti tomuto zastavujícímu usnesení se uvádí, že umístěný člověk (tedy žalobce) může do dvou týdnů od doručení tohoto usnesení prohlásit, že trvá na projednání věci. Opatrovníkovi žalobce bylo toto usnesení o zastavení řízení doručeno 7. 3. 2016. Odvolací soud pak rozhodl (KS v Praze) o odvolání žalobce proti usnesení soudu o vyslovení přípustnosti převzetí do zdravotnického zařízení tak, že usnesení soudu I. stupně zrušil. Věc tak byla vrácena soudu první instance a poté dne 31. 5. 2016 se konal úřední úkon, u něhož byl sepsán protokol v Psychiatrické nemocnici v Bohnicích, kde byl vyslechnut lékař. V té době byl již žalobce propuštěn. Poté v usnesení z 21. 6. 2016 (č. l. 26) se podává, že převzetí žalobce **bylo v souladu se zákonnými důvody, přičemž toto usnesení, které je datováno 21. 6. 2016 zrušeno nebylo, a je tak v právní moci dnem 12. 10. 2016.**

U Obvodního soudu pro Prahu 2 pak ohledně žalobce bylo vedeno řízení pod č.j. **21 L 120/2016**, kde zpočátku je konstatováno hlášení zdravotnického zařízení VFN v Praze, že žalobce byl přeložen z Psychiatrické nemocnice Bohnice dne 29. 2. 2016, když tato

skutečnost byla signalizována soudu. Dne 1. 3. 2016 se soud prostřednictvím úřední osoby telefonicky dotazoval u Obvodního soudu pro Prahu 8 na osobu žalobce, přičemž zjistil, že u Obvodního soudu pro Prahu 8 je již zahájeno řízení ve věci žalobce pod sp. zn. 19 L 435/2016 a že věc **není ke dni 1. 3. 2016 pravomocně skončena** a že ve věci bylo vydáno usnesení o převzetí žalobce do zdravotnického zařízení a řízení nebylo zastaveno. Proto Obvodní soud pro Prahu 2 sděluje VFN, že řízení nezahajuje, neboť řízení již běží u OS pro Prahu 8.

Skutkovým zjištěním soudu je, že žalobce byl dne 16. 2. 2016 bez svého souhlasu umístěn do Psychiatrické nemocnice Bohnice, když na základě informace o nedobrovolném přijetí zahájil Obvodní soud pro Prahu 8 dne 16. 2. 2016 řízení o přípustnosti převzetí a dalšího držení v ústavu zdravotní péče. Dne 19. 2. 2016 Obvodní soud pro Prahu 8 vydal usnesení, že došlo k převzetí žalobce do ústavu zdravotní péče ze zákonných důvodů. Proti tomuto usnesení podal dne 29. 2. 2016 žalobce prostřednictvím svého zástupce odvolání. Téhož dne bylo vyhotoveno usnesení soudu, že se řízení zastavuje z důvodu, že byl žalobce dne 29. 2. 2016 propuštěn. V poučení proti tomuto zastavujícímu usnesení byl žalobce poučen, že může do dvou týdnů od doručení tohoto usnesení prohlásit, že trvá na projednání věci. Opatrovníkovi žalobce bylo toto usnesení o zastavení řízení doručeno 7. 3. 2016. Odvolací soud pak rozhodl o odvolání žalobce proti usnesení soudu o vyslovení přípustnosti převzetí do zdravotnického zařízení tak, že usnesení soudu I. stupně zrušil a věc vrátil soudu první instance a poté dne 31. 5. 2016 se konal úřední úkon, (v té době byl již žalobce propuštěn) a poté usnesením z 21. 6. 2016 bylo rozhodnuto, že převzetí žalobce bylo v souladu se zákonnými důvody, přičemž toto usnesení zrušeno nebylo. Je tak v právní moci dnem 12. 10. 2016. Dne 29. 2. 2016 byl žalobce na žádost své rodiny převezen na Psychiatrickou kliniku 1. LF UK a VFN, Ke Karlovu 11, 128 01 Praha 2. Tuto informaci oznámila psychiatrická klinika v tentýž den Obvodnímu soudu pro Prahu 2. Dne 1. 3. 2016 reagoval Obvodní soud pro Prahu 2 dopisem na výše uvedenou informaci tak, že je již zahájeno řízení u Obvodního soudu pro Prahu 8 a nové řízení zahajovat nebude. Dne 2. 3. 2016 vydal Obvodní soud pro Prahu 8 usnesení, spis. zn. 19 L 435/2016, kterým zastavil řízení o vyslovení přípustnosti dalšího držení v ústavu zdravotní péče, z důvodu, že byl žalobce propuštěn z psychiatrické nemocnice dne 29. 2. 2016. Dne 23. 5. 2016 byl žalobce z psychiatrické kliniky propuštěn

Žalobce tak požaduje nemajetkovou újmu za tvrzený nesprávný úřední postup u Obvodního soudu pro Prahu 8 v rozhodnutí o zastavení řízení, resp. v souvislosti s nesprávným úředním postupem Obvodního soudu pro Prahu 2, který nezahájil nové detenční řízení. Žalobce se tak dle svého tvrzení dostal do situace, kdy mu byla po dobu minimálně 82 dnů (tedy od 2. 3. 2016 do 23. 5. 2016) odepřena ochrana před svévolným zásahem do práva na osobní svobodu a tělesnou a duševní integritu, případně jiných práv, ze strany soudů. Tvrdí, že OS pro Prahu 8 měl pokračovat v detenčním řízení, nebo alespoň zaslat informaci o zastavení řízení psychiatrické klinice a OS pro Prahu 2, měl zahájit nové detenční řízení.

Podle článku 36 odst. 3 LZPS má každý právo na náhradu škody způsobené mu nezákonným rozhodnutím soudu, jiného státního orgánu či orgánu veřejné správy nebo nesprávným úředním postupem.

Podle ust. § 1 zákona č. 82/1998 Sb. o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím či nesprávným úředním postupem, stát odpovídá za podmínek zákonem stanovených za škodu způsobenou při výkonu státní moci.

Podle ust. § 5 písm. a), b) téhož zákona, stát odpovídá za podmínek zákonem stanovených za škodu, která byla způsobena rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení

trestním, a za škodu, která byla způsobena nesprávným úředním postupem.

Podle ust. § 13 odst. 1 téhož zákona, stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě. Podle ust. § 26 zákona, pokud není stanoveno jinak, řídí se právní vztahy upravené v zákoně občanským zákoníkem ("o.z.").

Podle ust. § 31a odst. 1 téhož zákona, bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle odst. 2 cit. ust. se zadostiučinění poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. Podle odst. 3 cit. ust. v případech, kdy nemajetková újma vznikla nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí nebo § 22 odst. 1 věty druhé a třetí, přihlédne se při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění rovněž ke konkrétním okolnostem případu, zejména k a) celkové délce řízení, b) složitosti řízení, c) jednání poškozeného, kterým přispěl k průtahům v řízení, a k tomu, zda využil dostupných prostředků způsobilých odstranit průtahy v řízení, d) postupu orgánů veřejné moci během řízení a e) významu předmětu řízení pro poškozeného.

Soud činí ve věci tento právní závěr :

Podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím či nesprávným úředním postupem, stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci. Zákonná úprava přitom stanoví, že stát odpovídá za škodu na principu objektivním, přičemž odpovědnost státu je založena na současném splnění tří podmínek : 1) nesprávný úřední postup nebo nezákonné rozhodnutí, 2) vznik škody, 3) příčinná souvislost mezi nesprávným úředním postupem a vznikem škody. Uvedené předpoklady musí být splněny kumulativně, pouhé nesplnění jednoho z nich vede k zamítnutí nároku na náhradu škody (viz usnesení Nejvyššího soud ČR ze dne 23. 2. 2005, sp. zn.: 25 Cdo 773/2004, usnesení Nejvyššího soudu České republiky č. j. 28 Cdo 4231/2010-113 ze dne 9. 11. 2011). Pokud v řízení u Obvodního soudu pro Prahu 8 bylo pravomocně rozhodnuto, že převzetí žalobce bylo v souladu se zákonnými důvody, přičemž toto usnesení, které je datováno 21. 6. 2016 zrušeno nebylo, a je tak v právní moci (dnem 12. 10. 2016), pak nelze konstatovat, že v tomto posuzovaném řízení došlo k nesprávnému úřednímu postupu či vydání nezákonného rozhodnutí, neboť uvedené usnesení nebylo pro nezákonnost zrušeno a je v právní moci. Pokud následně po přemístění žalobce na jeho žádost na psychiatrické oddělení VFN v Praze nedošlo u Obvodního soudu pro Prahu 2 k zahájení detenčního řízení, pak ani v tomto postupu soudu nelze spatřovat jakékoliv pochybení, neboť pokud tento soud nezahajoval řízení, pak tak činil správně v tehdejší fázi řízení, které již bylo zahájeno u OS pro Prahu 8 a nebylo k 29. 2. 2016 (či 1. 3. 2016) pravomocně rozhodnuto a stalo se tak až dne 21. 6. 2016. V předmětné věci tak probíhalo již zahájené řízení u OS pro Prahu 8 a OS pro Prahu 2 tak řízení nebyl povinen zahajovat, neboť byla by zde překážka zahájeného řízení (překážka litispendence). Není tedy v posuzované věci dán odpovědnostní titul, když usnesení OS pro Prahu 8 nebylo zrušeno a je v právní moci dnem 12. 10. 2016. Pokud tedy OS pro Prahu 2 zjistil, že řízení o prozkoumávání oprávněnosti převzetí žalobce do zdravotnického zařízení je ještě neskončené a je v běhu, pak správně řízení ve věci nezahajoval. V daném případě nedošlo jak k vydání nezákonného

rozhodnutí ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb., tak ani k nesprávnému úřednímu postupu ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb., neboť bylo v konečném důsledku konstatováno, že byl žadatel převzat do Psychiatrické nemocnice v souladu se zákonnými důvody. Nelze v daném případě shledat existenci odpovědnostního titulu. Žalobě proto nebylo vyhověno.

Pokud jde o výrok o náhradě nákladů řízení úspěšné žalované, ten má oporu v ustanovení § 142 odst. 1 o.s.ř. Dle § 151 odst. 3 o.s.ř. účastníku, který nebyl v řízení zastoupen zástupcem podle § 137 odst. 2, a který nedoložil výši hotových výdajů svých nebo svého jiného zástupce, přizná soud náhradu v paušální výši určené zvláštním právním předpisem. Žalované byla tak přiznána paušální částka 600,- Kč za 2 úkony ve věci (vyjádření k žalobě a účast u soudního jednání dne 1.11.2017).

P o u ě n í: Odvolání proti tomuto rozsudku lze podat k Městskému soudu v Praze do 15 dnů od jeho doručení prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 2.

V Praze dne 8. listopadu 2017

JUDr. Otília Hrehová v.r.
soudkyně

Za správnost vyhotovení:
Bc. Šárka Kašparová